

Voorbereidingen Structuurvisie Ondergrond

Drinkwater als nationaal belang

Met het programma STRONG wil de overheid een beleids- en afsprakenkader voor duurzaam en efficiënt gebruik van de ondergrond scheppen, dat bijdraagt aan de leefomgevingskwaliteit. Onderdeel hiervan is de Structuurvisie Ondergrond. De drinkwatersector pleit voor een stevige positie voor de drinkwatervoorziening.

De Structuurvisie Ondergrond vormt het integrale ruimtelijk afwegingskader voor activiteiten in de ondergrond. Voor maatschappelijke vraagstukken van nationaal belang zal de structuurvisie de ruimtelijke mogelijkheden schetsen van de functies van de ondergrond in relatie met de bovengrond.

Het ministerie van IenM is begonnen met de voorbereidingen van een conceptversie van de Structuurvisie Ondergrond. De eerste probleemverkenning, waarbij is gekeken welke opgaven spelen in de ondergrond en hoe de verschillende activiteiten geprioriteerd kunnen worden, is inmiddels afgesloten. Vewin heeft daarbij enkele belangrijke punten naar voren gebracht.

Drinkwater is van nationaal belang

Circa 55% van ons drinkwater wordt gemaakt van grondwater, wat de ondergrond cruciaal maakt voor de drinkwatervoorziening. Drinkwater is nauw verbonden met volksgezondheid: niet voor niets noemt de Drinkwaterwet de drinkwatervoorziening 'een dwingende reden van groot openbaar belang'. Bestuursorganen hebben de taak de drinkwatervoorziening veilig te stellen. Om drinkwater een juiste positie te geven in de afweging ten opzichte van andere ondergrondse functies, moet drinkwater voor

de drinkwatervoorziening als nationaal belang worden verankerd in STRONG.

Verdringingsreeks bodem

De Waterwet kent een verdringingsreeks voor verschillende 'waterfuncties' bij oppervlaktewater. Deze wet biedt de mogelijkheid om deze regels ook van toepassing te verklaren op verdelingsvraagstukken bij grondwater. Vewin pleit ervoor om aan deze mogelijkheid invulling te geven en haar ook toe te passen als zich in de ondergrond een ruimteverdelingsvraagstuk aandient. In deze verdringingsreeks moet drinkwater prevaleren als de veiligstelling van grondwater voor de drinkwatervoorziening in de knel komt.

Ruimtelijke bescherming grondwater versterken

De drinkwatersector wil dat een goede bescherming van de winningen van grondwater wordt geborgd in de Omgevingswet, zonder dat dit onnodige belemmeringen voor andere maatschappelijk relevante ontwikkelingen met zich meebrengt. Het uitgangspunt van beleid moet zijn: ruimte bieden aan boven- en ondergrondse ontwikkelingen, onder voorwaarde van uitsluiting van risico's voor de drinkwatervoorziening. Om het drinkwaterbelang te versterken in ruimtelijke plannen

van alle overheden, moet dit via de juridische kaders (Omgevingswet, AMvB Ruimte) zijn geborgd.

Mijnbouwwet aanpassen

Activiteiten in de diepe ondergrond vormen vaak een risico voor de grondwaterkwaliteit. De Mijnbouwwet biedt echter geen kader om hierbij ruimtelijke afwegingen te maken. De mogelijkheden om ongewenste ontwikkelingen in de diepe ondergrond in kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden uit te sluiten, zijn daardoor beperkt: dit moet veranderen.

Strategische grondwatervoorraden aanwijzen

Om in een toenemende vraag naar (drink)water te kunnen voorzien, is de aanwijzing van strategische grondwatervoorraden nodig. Vervangende capaciteit moet ook beschikbaar zijn in situaties waarbij huidige winningen worden beëindigd vanwege ontoereikende grondwaterkwaliteit. De hiervoor benodigde strategische grondwatervoorraden moeten voldoende worden beschermd om ongewenste en onomkeerbare ontwikkelingen te voorkomen.

Naar verwachting komt het ministerie van IenM eind 2014 met een eerste conceptvoorstel voor de Structuurvisie Ondergrond.